

B O S N A I H E R C E G O V I N A
Federacija Bosne i Hercegovine
Ured za reviziju budžeta-proračuna F BiH
Sarajevo
UR-007;019,022-03/02

IZVJEŠTAJ

O REVIZIJI FINANSIJSKOG-FINANCIJSKOG IZVJEŠTAJA
Na dan 31. decembra 2001 godine

KORISNIK : FEDERALNO MINISTARSTVO ENERGIJE , RUDARSTVA I INDUSTRIJE

Sarajevo Maj 2002. godine

URED ZA REVIZIJU BUDŽETA F BiH

MENADŽMENTU MINISTARSTVA ENERGIJE , RUDARSTVA I INDUSTRIJE F BiH

MIŠLJENJE REVIZORA

1. Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja i poslovanja (uključujući odluke rukovodstva) u **FEDERALNOM MINISTARSTVU ENERGIJE , RUDARSTVA I INDUSTRIJE** , za finansijsku 2001. godinu. Naša odgovornost je da u skladu sa opšteprihvaćenim revizijskim standardima i standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizorskih institucija – INTOSAI , izvršimo godišnju reviziju finansijskih izvještaja i izdamo izvještaj zasnovan na našem pregledu , u skladu sa Službenim novinama 48/99 FBiH.
2. Reviziju smo obavili u skladu sa generalno prihvaćenim revizijskim standardima i INTOSAI standardima. Ovi standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i obavimo s ciljem postizanja razumne osnove za procjenu , da li finansijski izvještaji predstavljaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Odgovornost menadžmenta **FEDERALNOG MINISTARSTVA ENERGIJE , RUDARSTVA I INDUSTRIJE** je da ispuni svoje zakonske obaveze u provođenju osnovnih propisanih djelatnosti **FEDERALNOG MINISTARSTVA ENERGIJE , RUDARSTVA I INDUSTRIJE** na efektivan način i u saglasnosti sa pozitivnim zakonima i propisima. Rukovodstvo **FEDERALNOG MINISTARSTVA ENERGIJE , RUDARSTVA I INDUSTRIJE** je , također , odgovorno za finansijske izvještaje. Revizija podrazumijeva naknadni pregled i provjeru računovodstvenih promjena kod budžetskog korisnika u cilju ustanovljavanja njihove usklađenosti sa unaprijed postavljenim kriterijima.
3. Nakon obavljene revizije skrećemo pažnju na sljedeće :
 - a) **Dio nastalih obaveza u iznosu od 177.672 KM , nije knjižen (Iznos od 54.000 KM se odnosi na ugovor sa Mašinskim fakultetom Sarajevo , a ostatak se odnosi na zakup poslovnih prostora). Također nije knjižen i dio potraživanja u iznosu od 9.904 KM.**
 - b) **Isplaćivanje naknada za smještaj uposlenika , koje nisu u skladu sa Članom 16. Uredbe o naknadama i drugim materijalnim pravima rukovoditelja izvršnih organa vlasti F BiH , Službene novine F BiH 44/98 (Samo Pomoćnici ministra imaju saglasnost Premijera i njegovog Zamjenika);**
 - c) **Prekoračenje stavki koje su planirane rebalansom za iznos od 406.753 KM;**
 - d) **Vlastiti prihodi nisu vraćani na budžet suprotno Članu 18. Zakona o izvršenju budžeta Službene novine F BiH 18/01.**
4. Po našem mišljenju , izvještaji u najvećem svom dijelu daju istinit i fer pregled finansijskog položaja **FEDERALNOG MINISTARSTVA ENERGIJE , RUDARSTVA I INDUSTRIJE** na dan 31.12.2001. godine , osim za navedeno pod tačkom 3. a). Pored činjenice što navodi pod 3. b) , c) i d) ne utiču na istinit i fer pregled finansijskih izvještaja , ističemo i preporučujemo da se u narednom periodu otklone navedene nepravilnosti.

Zamjenik generalnog revizora

Generalni revizor

Branko Kolobarić , dipl.oec.

mr.sc. Ibrahim Okanović , dipl.oec.

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI MINISTARSTVA ENERGIJE , RUDARSTVA I INDUSTRIJE

UVOD

Tim Ureda za reviziju u sastavu Velić Fuad , Barbarić Dubravka i Novak Jadranka obavio je reviziju finansijskih izvještaja Federalnog ministarstva energije , rudarstva i industrije u periodu od 06.05.2002. godine do 17.05.2002. godine , a na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji budžeta F BiH.

Tim Ureda za reviziju je u toku trajanja revizije posvetio posebnu pažnju da ostane nezavisan prema korisniku kod kojeg je vršena revizija. Kod korisnika smo nastojali stvoriti razumijevanje naše uloge i funkcije pa smo na taj način informacije , koje smo tražili od korisnika , **dobili slobodno i iskreno** i u saglasnosti sa INTOSAI standardima , koji definišu **nezavisnost revizora ali i institucije koju oni predstavljaju.**

Tim Ureda za reviziju je vodio posebnu brigu o primjenjivanju najkvalitetnije metodologije i prakse , s toga što obaveze i odgovornosti Ureda za reviziju ali i revizora kao njegovog sastavnog dijela su jako bitne za **koncept javne odgovornosti , nadležnosti i dužne pažnje i revizora i institucije koju oni predstavljaju.**

Reviziju Federalnog ministarstva energije , rudarstva i industrije za prethodnu godinu smo izvršili i podnijeli izvještaj nadležnom organu.

Naprijed navedeno potvrđuje da je tim Ureda za reviziju u svom radu ostvario potpunu saglasnost sa INTOSAI standardima.

OPĆI PODACI

Federalno ministarstvo energije , rudarstva i industrije djeluje kao jedinstvena cjelina. Djelatnost istog je definisana Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave i obavlja upravne , stručne i druge poslove utvrđene zakonom koji se odnosi na ostvarivanje nadležnosti Federacije u oblasti industrije , energetike , rudarstva , geoloških istraživanja i poduzetništva (Službene novine FBiH br. 8/95).

Federalno ministarstvo energije , rudarstva i industrije se finansira iz budžeta i vlastitih prihoda. Prosječan broj zaposlenih Federalnog ministarstva energije , rudarstva i industrije je u 2001. godini bio 94 uposlenika. Federalno ministratsvo energije , rudarstva i industrije obavlja poslovanje u prostorima koji nisu u vlasništvu ministarstva tako da poslovanje obavlja u prostorima koji su u zakupu po osnovu sklopljenih ugovora o zakupu.

CILJ REVIZIJE

Cilj tima Ureda za reviziju je bio da planira i izvrši reviziju finansijskih izvještaja FEDERALNOG MINISTARSTVA ENERGIJE , RUDARSTVA I INDUSTRIJE i tako stvori realnu osnovu kako bi se izvršila procjena tačnosti i korektnosti godišnjeg izvještaja , kao i dosljednog provođenja zakonskih propisa u poslovanju. Naš stav i mišljenje , koji iznosimo u izvještaju su isključivo naša odgovornost.

Mišljenja smo , da su ciljevi revizije , koje smo postavili prilikom otpočinjanja revizije ispunjeni. Tim Ureda za reviziju je na ovaj način postavljanjem ciljeva posebnu pažnju posvetio primjeni INTOSAI standarda , koji definišu : planiranje , nadzor i pregled , proučavanje i procjenjivanje interne kontrole , usaglašenost s primjenjenim zakonskim propisima revizijski dokaz i analizu finansijskih izvještaja , kako će u daljem tekstu biti navedeno.

NALAZI I PREPORUKE

Menadžment i sistem internih kontrola

Tokom obavljanja revizije , tim Ureda za reviziju je uočio da u poslovanju FEDERALNOG MINISTARSTVA ENERGIJE , RUDARSTVA I INDUSTRIJE funkcioniše sistem pisanih internih kontrola u najvećem dijelu radnji koje se obavljaju unutar kolektiva.

Tim Ureda za reviziju je u toku revizije utvrdio da se sistem internih kontrola u sljedećim segmentima ne provodi dosljedno :

- ne knjiženje svih nastalih obaveza za iznos 177.672 KM;
- isplaćivanje naknada uposlenicima za smještaj bez saglasnosti Premijera i Zamjenika premijera suprotno Članu 16. Službene novine F BiH 44/98.

Preporuka :

Smatramo da je ne dosljedno provođenje sistema internih kontrola prouzrokovalo nastajanje navedenih nepravilnosti , pa stoga preporučujemo da se funkcionisanje sistema internih kontrola u budućnosti dosljedno provodi.

Usklađenost sa zakonskim propisima

Revizijom je utvrđeno da se Menadžment Federalnog ministarstva energije , rudarstva i industrije u poslovanju nije dosljedno pridržavao zakonskih propisa kao što su :

- Član 18. Zakona o izvršenju budžeta Službene novine F BiH 18/01 (ne vraćanje vlastitih pihoda u budžet u iznosu 205.374 KM);
- Član 16. Uredbe o naknadama i drugim materijalnim pravima rukovoditelja izvršnih organa vlasti F BiH (za dio uposlenika koji primaju naknade za smještaj ne postoji saglasnost Premijera Vlade i njegovog Zamjenika);
- Član 35. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta F BiH (ne poštivanja Računovodstvenih standarda kao i Pravilnika o knjigovodstvu budžeta kojim je regulisano evidentiranje svih nastalih obaveza u momentu njihovog nastajanja u iznosu 177.672 KM).

Preporuka :

Upućujemo da se u narednom periodu ne ponavljaju ove uočene nepravilnosti , kako bi se dosljedno provodili zakonski propisi.

Izvršenje budžeta

Prema budžetu za 2001. godinu , ukupno planirani prihodi iznosili su 8.196.500 KM Službene novine FBiH 61/01. Ostvareni su rashodi u iznosu od 8.603.253 KM (u odnosu na planirane plihode index je 104). Na osnovu iznesenih podataka može se vidjeti da je Federalno ministarstvo energije , rudarstva i industrije ostvarilo veće rashode od planiranih rebalansom. **To povećanje je bilo moguće ostvariti dijelom zbog više doznačenih sredstava iz budžeta nego što je planirano rebalansom i dijelom zbog ostvarenja vlastitih prihoda koji nisu vraćani na budžet što je u suprotnosti sa Zakonom o budžetu.**

Preporuka :

Iz navedenog je evidentno prekoračenje planiranog budžeta. Smatramo da se u budućnosti planirana sredstva ne bi smjela prekoračivati.

Prihodi :

Specifikacija ostvarenih prihoda u 2001. godini :

Opis	Planirano	Ostvareno	Index
1	2	3	4
Prihodi doznačeni iz budžeta	8.196.500	8.438.768	103
Prihodi od nef.javnih preduzeća i fin.inst.		21.893	
Prihodi od pružanja javnih usluga		183.481	
UKUPNO PRIHODI I PRIMICI	8.196.500	8.644.142	105

Revizijom je utvrđeno da je Federalno ministarstvo energije , rudarstva i industrije u 2001. godini iskazalo ostvarene prihode iz budžeta u iznosu od 8.438.768 KM što je u skladu sa doznačenim sredstvima iz budžeta. Iz navedenog proizilazi da je iz budžeta doznačeno više sredstava nego što je planirano rebalansom i **doznačena sredstva su veća za iznos od 242.268 KM (doznačena sredstva iz budžeta u odnosu na planirana sredstva su veća za index 103).** .

Ovdje treba istaći da je Federalno ministarstvo energije , rudarstva i industrije koristilo vlastite prihode za podmirenje svojih rashoda , koji su ostvareni u većem iznosu od planiranih rebalansom. Također , treba istaći da je Članak 34. Zakona o budžetu F BiH definisao da se godišnji proračun izvršava do 31.12. fiskalne godine. Odluka Vlade F BiH broj 77/2002 o produžetku fiskalne godine je uticala na izvršenje proračuna , tako što su neki prihodi i rashodi koji nisu trebali biti obuhvaćeni u ovim finansijskim izvještajima obuhvaćeni , što nije u skladu sa Članom 34. Zakonom o budžetu F BiH Službene novine 20/98.

Rashodi :

Specifikacija ostvarenih rashoda u 2000. godini :

Opis	Planirano	Ostvareno	Index
1	2	3	4
Plaće i naknade	1.715.900	1.684.116	98
Doprinosi poslodavca	135.200	134.559	99

Putni troškovi	75.400	190.077	252
Izdaci zKka energiju	28.900	35.943	124
Izdaci za komunalne usluge	52.100	117.341	225
Nabavka materijala	40.900	54.840	134
Izdaci za usluge prevoza i goriva	17.300	22.932	132
Unajmljivanje imovine i opreme	101.700	184.308	181
Tekuće održavanje	25.800	40.921	158
Izdaci za osiguranje i bankarske usluge	16.700	27.710	166
Ugovorene usluge	74.600	239.960	321
Tekući grantovi	5.765.000	5.865.145	101
UKUPNO OSTVARENI RASHODI	8.196.500	8.603.253	104

Kako se vidi iz tabele ostvareni rashodi u odnosu na planirane su prekoračeni kod svih stavki izuzev stavki koje se odnose na plaće i doprinose.

Na osnovu indexa koji su prikazani u tabeli može se vidjeti da su najveća prekoračenja ostvarena na sljedećim stavkama :

- **Putni troškovi** koji su napravljeni iz razloga odlaska na teren komisija koje se obrazuju na osnovu Pravilnika o uvjetima i načinu vršenja određenih intelektualnih usluga u oblastima rudarstva , geologije , energije i industrije Službene novine F BiH 44/98 (u odnosu na planirane putni troškovi su prekoračeni 152% , a izraženo u apsolutnom iznosu prekoračenje iznosi 114.677 KM)
- **Komunalne usluge** se odnose na troškove PTT , električne energije i komunalija (u odnosu na planirane komunalne usluge su prekoračene 125% , a izraženo u apsolutnom iznosu prekoračenje iznosi 65.241 KM).
- **Unajmljivanje imovine i opreme** se odnose na zakup poslovnih prostora (Ministarstvo u svom vlasništvu nema ni jedan objekat , zakupnine su u odnosu na planirane prekoračene za 81% , a izraženo u apsolutnom iznosu prekoračenje iznosi 82.608 KM).
- **Ugovorene usluge** se odnose najvećim dijelom na sklopljene ugovore sa stručnim interdisciplinarnim komisijama , koje posebnim rješenjem obrazuje Federalni ministar ovog ministarstva. Federalno ministarstvo sa članovima komisije zaključuje ugovor o autorskom djelu. Ugovoreni iznosi se unaprijed naplaćuju od korisnika (samofinansiranje) i na navedene iznose se uredno plaćaju porezi na autorska djela prema postojećim kantonalnim propisima (u odnosu na planirane ugovorene usluge su prekoračene 221% , a izraženo u apsolutnom iznosu prekoračenje iznosi 165.360 KM).

Za tekuće grantove treba istaći da se iznos od **5.100.000 KM doznačio korisnicima na osnovu Odluke Vlade F BiH** , na osnovu odobrenog programa finansijske pomoći rudnicima uglja za nabavku eksplozivnih materijala u iznosu od 3.100.000 KM i za sanaciju rudnika uglja u iznosu od 2.000.000 KM. Za dio tekućih grantova , prije dolaska novog menadžmenta , treba istaći da je Ministar ministarstva svojim odlukama odlučivao o dodjeli sredstava u vidu donacija sredstava po zahtjevima korisnika , jer drugi kriteriji za dodjelu tih sredstava do tada nisu postojali.

Nepravilnosti koje su utvrđene kod rashoda su sljedeće :

- Isplaćivanje naknada za smještaj bez saglasnosti Premijera i njegovog Zamjenika u suprotnosti sa Članom 16. Uredbe o naknadama i drugim materijalnim pravima rukovoditelja izvršnih organa vlasti F BiH , Službene novine F BiH 44/98. (Za dio uposlenih ne postoji saglasnost Premijera i njegovog Zamjenika dokaz spisak za mjesec novembar i decembar od 28.12.02 godine.
- Isplaćivanje naknada za prevoz sa posla i na posao , koje nisu u skladu sa Članom 10. stav 3. Uredbe o izmjenama i dopunama i drugim materijalnim pravima rukovoditelja izvršnih organa vlasti F BiH (Službene novine F BiH 49/00). Izmjenjeni stavak 3. dozvoljava nadoknadu 25% od cijene jedne litre goriva po pređenom kilometru , ali samo za korištenje privatnog vozila u službene svrhe , ali ne i za prevoz sa posla i na posao (Dokaz spisak uposlenih koji imaju pravo na prevoz za septembar 2001. godine).

Preporuka :

Smatramo da bi se ove nepravilnosti morale otkloniti u narednom periodu.

Stalna sredstva

Izvršen je uvid u sve segmente vezane za stalna sredstva kao što su : evidentiranje stalnih sredstava , knjiženje nabavki stalnih sredstava , obračun amortizacije stalnih sredstava , popis stalnih sredstava , knjiženje viškova i manjkova , poštivanje Zakonske uredbe o nabavci stalnih sredstava.

Specifikacija stalnih sredstava na dan 31.12.2001. godine

O P I S	Nabavna vrijednost	Ispravka vrijednosti	Sadašnja vrijednost
1	2	3	4
Namještaj	88.353,87	43.582,21	44.771,66
Kompjuterska oprema	89.202,55	78.107,31	11.095,24
Oprema za prenos podataka	20.468,52	10.408,67	10.059,85
Ostale kancelarijske mašine	5.690,00	4.095,61	1.594,39
Motorna vozila	221.690,48	72.493,26	149.197,22
Djela likovnih umjetnosti	1.000,00	1.000,00	0,00
UKUPNO :	426.405,42	209.687,06	216.718,38

Novčana sredstva

Cjelokupno poslovanje ministarstva je obavljano preko jednog žiro-računa i blagajni koje su organizirane u sjedištu. **Revizijom je utvrđeno da su stanja na računima i blagajnama svedena na nulu na kraju godine u skladu sa Uredbom o načinu rada trezora Službene novine FBiH 23/00.**

Potraživanja

Revizijom je utvrđeno da u Federalnom ministarstvu energije , rudarstva i industrije postoje **ne knjižena potraživanja u iznosu od 9.904 KM.** Navedena potraživanja se odnose na fakturisane usluge mjeriteljstva.

Preporuka :

Upućujemo da se u narednom periodu otklone navedeni nedostaci kako bi se knjigovodstveno evidentiranje potraživanja uskladilo sa Člankom 35. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta F BiH.

Obaveze

Revizijom je utvrđeno da u Federalnom ministarstvu energije , rudarstva i industrije postoje **ne knjižene obaveze u iznosu 177.672 KM**. Navedene obaveze se odnose na zakup poslovnih prostora.

Preporuka :

Upućujemo da se u narednom periodu otklone navedeni nedostaci kako bi se knjigovodstveno evidentiranje obaveza uskladilo sa Člankom 35. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta F BiH.

Računovodstvo

U oblasti računovodstvene evidencije su uočeni nedostaci koji utiču na istinit i fer prikaz finansijskih izvještaja (dio nastalih obaveza i potraživanja nije knjižen). Knjigovodstvo se vodi u skladu sa postojećim propisima koji reguliraju ovu oblast. Ne postoje posebne računovodstvene politike za specifična evidentiranja poslovnih događaja. U upotrebi su opća pravila o knjigovodstvu. Knjigovodstvene evidencije osiguravaju zadovoljavajući nivo informacija o stanjima pojedinih stavki. Knjigovodstvo se vodi u Zajedničkim službama Vlade F BiH.

Preporuka :

Upućujemo da se u narednom periodu nepravilnosti , koje su vezane za ne knjiženje obaveza i potraživanja otklone , kako bi se knjigovodstvo uskladilo sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta Službene novine F BiH 6/99.

ZAKLJUČAK

Revizija je izvršena u potpunosti i bez problema vezanih za dostupnost dokumentacije i njene cjelokupnosti.

Tokom obavljanja revizije tim Ureda za reviziju F BiH je uočio sljedeće :

- **Dio nastalih obaveza i potraživanja nije knjižen. Smatramo da se u budućnosti ovakve nepravilnosti ne smiju ponavljati , tako da sve nastale obaveze i potraživanja se moraju knjižiti u momentu njihovog nastajanja.**
- **Isplaćivanje naknada za smještaj uposlenika , koje nisu u skladu sa propisima. Mišljenja smo da se mora obezbjediti saglasnost Premijera i njegovog Zamjenika za nevdene isplate.**
- **Rashodi su prekoračeni u odnosu na rebalans kod većine stavki rashoda. Mišljenja smo da se planirani rashodi budžetom moraju poštivati u budućnosti.**

- Vlastiti prihodi nisu vraćani na budžet. Mišljenja smo da se u narednom periodu vlasti prihodi moraju vraćati na budžet u skladu sa navedenim zakonom.

Na kraju mišljenja smo , da preporuke koje smo dali u ovom izvještaju treba u narednom periodu provoditi dosljedno , kako bi finansijski izvještaji iskazivali istinito i fer finansijski položaj Federalnog ministarstva energije , rudarstva i industrije , kao i da bi se poslovanje ministarstva u potpunosti uskladilo sa zakonskim propisima.

KOMENTAR

Federalno ministarstvo energije , rudarstva i industrije se u roku koji je bio određen očitovalo na nacrt našeg izvještaja o izvršenoj reviziji. U tom očitovanju nisu imali primjedbi na naš izvještaj o izvršenoj reviziji i pojasnili su okolnosti pod kojima su nastale nepravilnosti , koje smo mi naveli u izvještaju.

Revizor

Velić Fuad

Revizor

Barbarić Dubravka

Mlađi revizor

Novak Jadranka